

Paghari sa terorismo sa estado sa unang katunga sa 2020

Taho sa kahimtang sa katungod-tawo (Enero-Hunyo 2020)

Ang Bayan
Hulyo 13, 2020

Ang maong taho kinutlo sa mga nakalap nga balita sa *Ang Bayan* mahitungod sa mga kaso sa paglapas sa katungod-tawo nga binuhatan sa Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP) ug uban pang mga armadong ahente sa reaksyunaryong rehimeng US-Duterte sa unang katunga sa 2020.

Sa inisyal nga rekord sa *Ang Bayan*, 24,661 (o 136 kada adlaw) ang nahimong biktima sa mga paglapas sa katungod-tawo gikan Enero 1 hangtud Hunyo 30 karong tuiga. Wala pa nalakip sa maong suma ang napuloan ka libong ordinaryong katawhan nga giaresto ug gidetine tungod sa “pagsupak” sa mga regulasyon sa panahon sa *lockdown*. Wala usab nalakip dinhi ang mga gipatay sa ngalan sa gyera-kontra droga nga labaw nga miarangkada sa maong panahon.

Sa pagsuma, kada semana, adunay duha ka kaso sa pulitikanhong pagpamatay ug 17 ka kaso sa arbitraryong pag-aresto ug pagdetine. Gibanabanang 18 usab ang gihulga ug gipig-ot kada adlaw.

Mga paglapas sa katungod-tawo (Enero-Hunyo 2020)

Pulitikanhong pagpatay	46
Sulayng pagpatay	21
Pag-aresto ug detensyon	446
Pagpanghulga, pagpamig-ot, intimidasyon	3,296
Pagbakwit	17,193
Pagguba sa kabtangan	72
Iligal nga pag-utingkay ug pagkumpiska	46
Pagdagit	1
Tortiyur	7
Pagpanakit	16
Demolisyon	2,268
Blokeyo sa ekonomiya ug pagkaon	1,200
Pagpamugos	40
Paglapas sa katungod sa <i>hors de combat</i>	12

Ang maong mga kaso direktang resulta sa gipasubsub nga kampanya "kontra-insurhensiya" ni Duterte nga gipangulohan karon sa iyang National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC).

Nasuta nga mas mograbe pa ang maong mga pagpangatake human hingpit nga giaprubahan ang Anti-Terrorism Act niadtong Hulyo 3. Gamiton kining dugang armas aron sumpuon ang pagsukol sa katawhan atubangan sa nagkagrabeng kaguliyang tungod sa tiranya ni Duterte nga labaw pang gipagrabe panahon sa pandemya.

Gusto namong ipadangat sa mga bumabasa nga daghan pang kaso sa paglapas sa katungod-tawo ang wala nataho tungod sa mga problema sa pagtaho gikan sa kabanikanhan bunga sa gigrabehon sa mga operasyong militar. Giawhag sa tagdumala sa *Ang Bayan* ang tanang mga yunit sa Partido, sa kabanikanhan ug kasyudaran, nga magsumite og dugang nga mga taho aron kumpletuhon ang maong pagsumada.

Pagpatay, pakyas nga pagpatay ug tortyur

Sulod lamang sa unom ka bulan, mikabat na sa 46 ang mga biktima sa pulitikanhong pagpamatay sa tibuok nasud. Kadaghanan sa gipatay (32) ang mga mag-uuma. Pinakadaghan ang gipatay sa Bicol (14) ug Eastern Visayas (8) nga parehong nakapailalum sa Memorandum Order 32. Gipagula ni Duterte ang maong kamandoan niadtong 2018 nga direktang nagdeploy og dugang nga mga batalyon sa maong mga rehiyon.

Upat ka kaso sa pagmasaker ang nahitabo sa nangaging mga bulan. Gipagawas ang mga gimasaker nga namatay sa engkwentro o di kaha "nanlaban" Pinakabangis dinhi ang pagmasaker sa giusang pwersa sa 31st IB ug PNP sa lima ka mag-uuma sa Barangay Dolos, Bulan, Sorsogon niadtong Mayo 8. Usa sa mga biktima ang adunay sakit sa pangutok.

Mga masaker

Petsa	Pangalan sa biktima	Ihap	Lugar	Sektor/Grupo	Suspek
2020-02-13	Julius Marquez; Ennabel Balunos; Ma. Finela Mejia	3	Namatican, Santa Lucia, Ilocos Sur	BHB (<i>hors de combat</i>)	81st IB
2020-03-13	Julius Soriano Giron, Dr. Ma Lourdes Denero Tangco, at Arvie Alarcon Reyes	3	MRR-Queen of Peace, Baguio City	2 PKP, (<i>hors de combat</i>) 1 sibilyan	CIDG, PNP-Baguio, AFP
2020-05-08	Jeric Vuno, Jerry Palanca, Robert Villafuerte, Raymundo Tañada at Jaime Tañada	5	Dolos, Bulan, Sorsogon	Mag-uuma	31st IB, 9th Special Action Battalion
2020-06-17	Rogen Orcales Languido; Danny Boy Tibay Pepito, Sr.; Jessie Boy Amador Pepito (minor)	3	Mahayhay, Placer, Masbate	Mag-uuma	PNP-Masbate, 2nd PMFC

**Operasyong
Kontra-insurhensiya
sa panahon sa Covid-19
(Marso 15-Hunyo 2020)**

Barangay	625
Lungsod ug syudad	247
Prubinsya	54

**Pagpamomba,
pagpangistraping,
pagpanganyon,
pagpaniktik**

Pagpamomba/ug/o pagpangistraping	12
Pagpanganyon	5
<i>Aerial surveillance</i>	54

Gipatay usab niadtong Mayo 28 ang nasudnong pangkinatibuk-ang kalihim sa Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay) na si Carlito Badion sa Leyte.

Lakip si Badion sa 12 nga gipatay niadtong Mayo. Pinakadaghan ang kaso sa pagpamatay niadtong Mayo kasunod sa pagtanyag sa ₱2-milyon pabuya ni Duterte sa kinsamang makapatay o makahatag og impormasyon aron maaresto ang mga kumander sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Nakatala usab ang *Ang Bayan* sa 21 ka biktima sa sulayng pagpatay ug pito ka biktima sa tortyur.

Pag-aresto ug detensyon

Nakatala ang *Ang Bayan* sa 446 ka kaso sa arbitraryong pagpangaresto ug detensyon sa miaging unum ka bulan. Sa bulan sa Mayo nataho ang pinakadaghang biktima (218) sa pagpangaresto.

Mga mag-uuma usab ang kadaghanan (280) sa mga giaresto. Pinakadaghan (140) ang giaresto sa North Central Mindanao.

Nakatala usab ang *Ang Bayan* sa 30 ka insidente sa dinaghang pagpangaresto sa maong panahon. Pinakadaghan niini ang magkadungan nga pag-aresto sa nag-operasyong mga tropa sa 88th IB sa dili moubos sa 100 ka Lumad sa Barangay Mabuhay ug Magkalungay, San Fernando, Bukidnon niadtong Mayo 18. Gidetine sila sa kampo sa maong yunit-militar sa Maramag ug giprisenta isip mga "misurender nga myembro sa BHB."

Dili moubos sa 147 ang giarestong raliyista ug boluntir tungod kuno sa "pagsupak" sa mga lagda sa kwarantina mula Abril 1.

Dugang pa niini, nakatala usab ang *Ang Bayan* sa 3,296 ka biktima sa pagpanghulga, pagpamig-ot ug intimidasyon.

Mga atake sa komunidad sa panahon sa Covid-19

Bisan taliwala sa krisis panglawas, nagpakat ang rehimen og liboan ka sundalo sa kabanikanhan aron pasubsubon ang "kontra-insurhensiya" ug mag-usik-usik sa binilyong piso sa gasto kaayo nga mga operasyong pangkombat, pagpamomba, saywar ug paggamit sa mga *drone*.

Gikan Marso 15, nakatala ang *Ang Bayan* sa lain-laing porma sa pagpangatakeng militar sa dili moubos sa 625 ka barangay sa 247 ka lungsod sa 54 ka prubinsya kadungan sa kadaut sa pandemyang Covid-19. Pinakadaghang barangay ang apektado sa mga operasyong militar sa Southern Tagalog (149), sunod sa Eastern Visayas (106) ug Bicol (101). Nalakup ang maong mga rehiyon sa nakatala sa pinakadaghang kaso sa paglapas sa katungod-tawo sa maong panahon. Nakatala usab og 26 ka insidente sa pagpaniktik gikan sa kahanginan.

Nataho usab sa maong panahon ang 17 ka kaso sa walay puas nga pagpamomba, istraping ug pagpanganyon, kung asa 14 ang nahitabo sa Mindanao. Upat ka pagpamomba ang nataho sa North Central Mindanao ug tulo usab sa Northeast ug Southern Mindanao.

Pinakabrutal ang walay puas nga paghulog sa lima ka 230-kilo (o 500-libras) nga bomba sa Philippine Air Force ug 4th ID duul sa komunidad sa mga Lumad sa Barangay Mandahikan, Cabanglasan niadtong Marso 27. Duha ka adlaw human niini, subling nanghulog og napulo ka rocket ug kanyon ang AFP sa parehong barangay.

Nagresulta ang maong mga pagpangatakeng sa pagbakwit sa dili moubos sa 15,768 ka residente gikan sa tagsa-tagsa nilang mga komunidad sa lain-laing bahin sa nasud. Pinakadaghan sa mga bakwit ang gikan sa Western Mindanao (11,810). **AB**

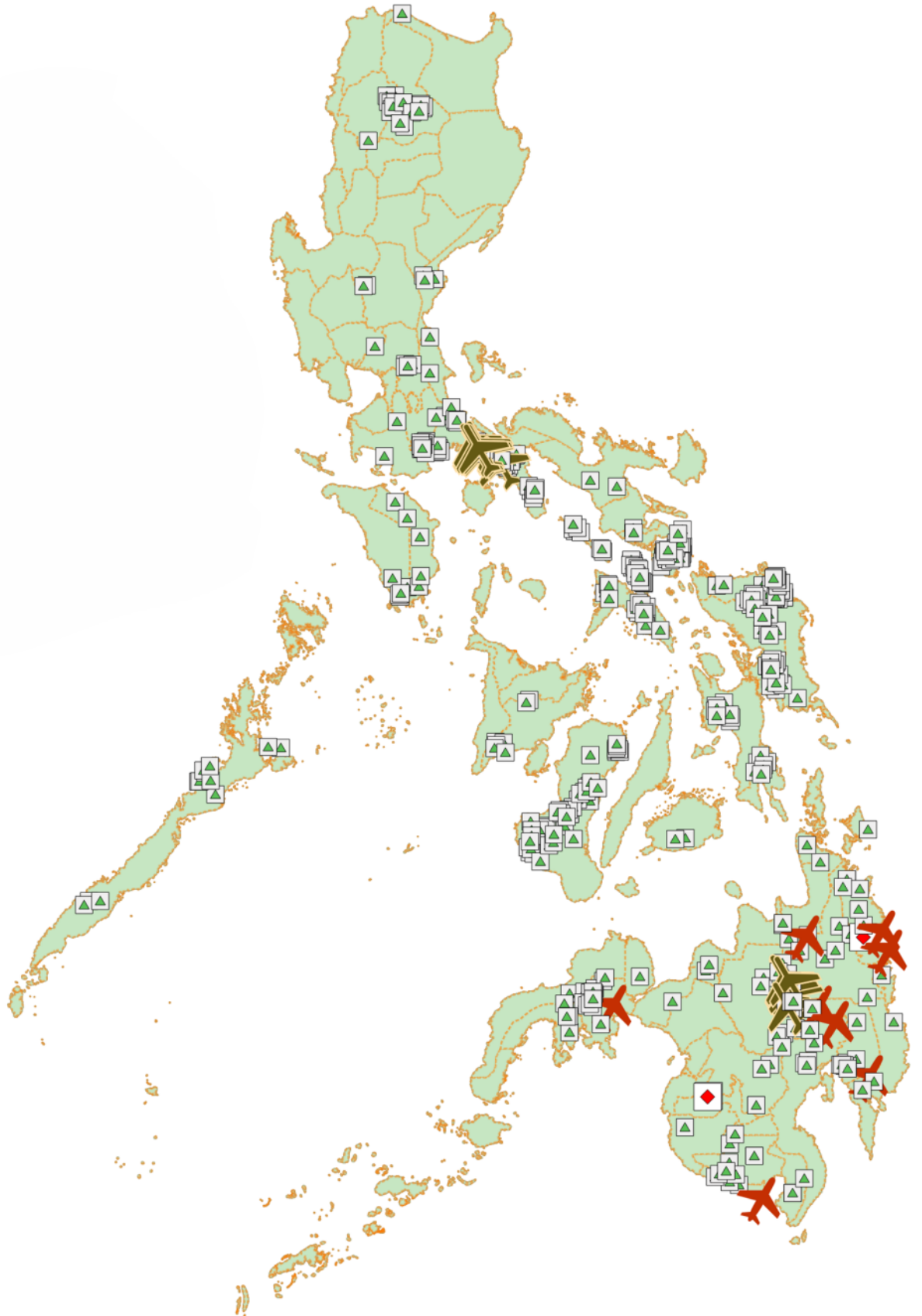
- www.cpp.ph
- cppinformationbureau@gmail.com
- [@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)
- [@prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)

Mga paglapas sa katungod-tawo

	Pagdagit	Pag-aresto ug detensyon	Pagnanugos	Demolisyon	Pagsuba sa kabrangan	Pulitikanhong pagparay	Blokeyo sa ekonomiya	Pagbakwit	Sulayng pagparay	Iligal nga pag-utingkay ug pagkumpiska	Pagparakit	Pagparahuga, intimidasyon, pagparmig-ot,	Tortiyur	Paglapas sa katungod sa hors de combat
	9	6	9	6	9	6	9	6	9	6	9	6	9	6
CPP-NPA-NDF														
Tawong-simbahan	1		1									4		
Mamumuong pangkultura				1										
Drayber	13											1		
Empleyado sa gubyrno	1													
Tigpanalipod sa katungod-tawo	3		2									31		
Nasudnong minorya	142	7	58	3	1200	15251	1	11				503		
LGBTQ+	20													
MAKABAYAN/ Bayan	47			1								1		
Mamumuo sa midya	8											3		
Migrante												1		
NGO worker	1	2												
Mag-uuma	138	17	10	29	1942	10	42	16	2734	5		1		
Kabatan-onang estudyante	38											5		
Kabus sa kasyudaran	21	2268		1										
Kababyen-an	3													
Mamumuo	8	16	3									10		

Kontra-insurhensyang gyera kontra sa katawhan

- Pagpamomba
- *Aerial surveillance*
- Pagpanganyon
- Operasyong kombat ug saywar

Mga paglapas sa katungod-tawo

- ◆ Pulitikanhong pagpatay
- ◆ Sulayng pagpatay
- ◆ Pag-aresto ug detensyon
- ◆ Pagpanghulga, pagpamig-ot, intimidasyon
- ◆ Pagbakwit
- ◆ Pagguba sa kabtangan
- ◆ Ilegal nga *pag-utingkay ug pagkumpiska
- ◆ Pagdagit
- ◆ Tortyur
- ◆ Pagpanakit
- ◆ Demolisyon
- ◆ Blokeyo sa ekonomiya ug pagkaon
- ◆ Pagpamugos
- ◆ Paglapas sa katungod sa *hors de combat*

